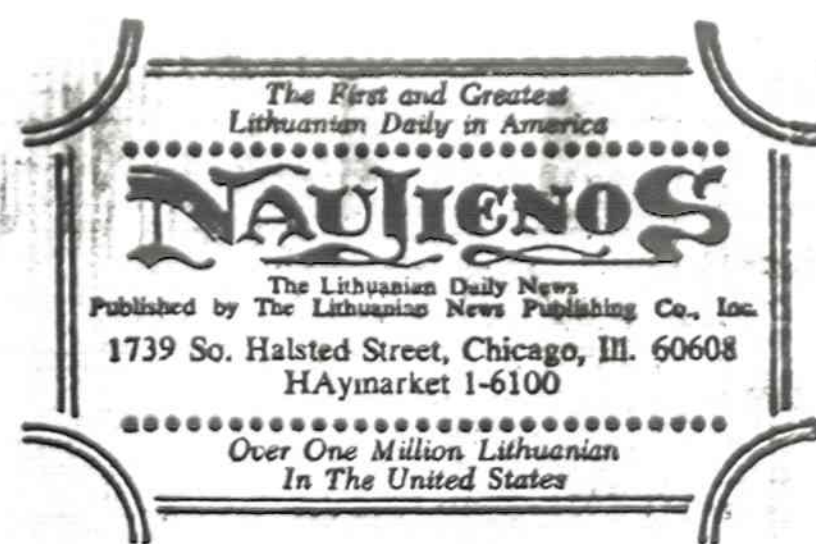

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXII

Price 25c

Wednesday, March 6, 1985

Chicago, Ill. — Trečiadienis,

Nr. 37

CROXI PASIMATE SU REAGANU IR SHULTZ

MASKVA VISUS APGAUNA, APGAVO NET ŠACHMATININKUS

ANATOLY KARPOV, PERVARGO IR PRALAIMĖJO, BET VALDŽIA ATIDĖJO ŽAIDIMĄ RUDENIUI

MASKVA, Rusija. — Sovietų šachmatininkas A. Karpovas pralaimėjo žaidimą su sovietų žaidėju Gary Kasparovu, bet surado būdą nutraukti dabartinės žaidynės ir vėl jas pradėti šių metų rugsėjo mėnesį, praneša diplomatai, labai atidžiai sekę Karpovo ir Kasparovo šachmatų žaidynes.

Sovietų valdžia apgaudinėja politikus, mokslininkus, rašytojus, įvairių organizacijų vadus, karius, komunistus, o dabar pradėjo apgaudinėti net ir šachmatininkus. Kada jie matė, kad Karpovas nelaimės, tai būtų galėję paskelbti teisybę, kad jis pralaimėjo. Vistiek jam būtų reikėję pirmiausia persiminti su Kasparovu, bet sovietų valdžia nori, kad laimėtojų pasiliktu Karpovas, o vėliau rudenį galėtų dar kartą žaisti.

Karpovas buvo kelis metus sovietų šachmatų čempionas, o dabar geriausių žaidėjų tapo maišytos žydų ir armėnų kilmės Gary Kasparovas. Kad joks armėnas ar žydas neatimtų šachmatų pirmenybės iš rusų Karpovo, tai rusai iškviė filipiniečių Florencio Campomares, tarptautinės šachmatų federacijos pirmininką. Jis pasinformavo apie padėtį ir įsakė tuojau nutraukti žaidynes. Jos labai ilgai užsitęsiosios. Prasidėjo pračių metų rugsėjo mėnesį ir tęsėsi iki vakarykšnios dienos.

Maskvoje vyrauja įsitikinimas, kad Kasparovas pradėjo atsigriebti. Savo laiku Karpovas buvo laimėjęs 5 taškus prieš 1 Kasparovo, bet prieš nutraukiant žaidynes, jau buvo 5:3, nors dar vis Karpovo naudai.

Didysis britų meistras pritaria Kasparovui

Sovietų valdžia iškviė Maskvą britų didmeisterį Raymond Keane. Jam apmokėjo kelionę į Lietuvą ir gyvenimą viešbutyje.

Rusai manė, kad Keane pritaris filipiniečio Campomares pozicijai. Didysis britų meistras Keane išsiklausė abi puses, pasikalbėjo su abiem šachmatininkais ir pasisakė pritaria Kasparovui. Keane'ui atrodo, kad no-

rėta išgelbėti Karpovą, kad šachmatų pirmenybė pasiliktu rusų rankose.

CILĖ VALO ŽEMĖS DREBĖJIMO LAUŽĄ

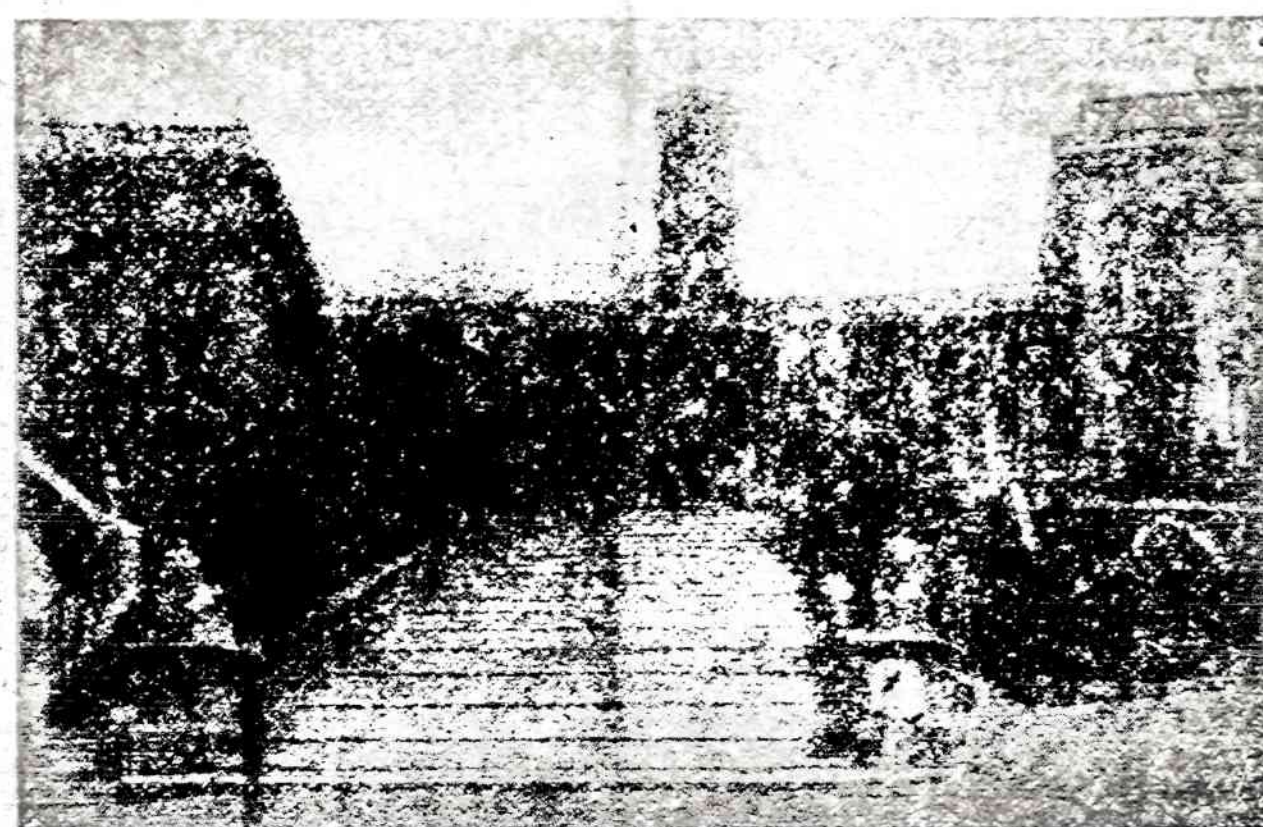
SANTIAGO, Čilė. — Praeitą sekmadienį žemės drebėjimas Čilėje buvo labai stiprus. Paprastai, drebėjimo metu visi žmonės išbėga laukan iš namų. Kada žemė dreba po kojomis, tai žmogus gali bėgti į tas vietas, kur ji nedreba. Kad žemė pradeda smukti žemyn, tai žmonės staigiai atsistoja ant aukštesnės pakopos ir gali pabėgti ten, kur ji nedreba.

Žemė drebėjo vienoje katalikų bažnyčioje, kur kunigas patarė klausytojams nebėgti laukan, bet pasilikti bažnyčioje. Bet ne visi bažnyčioje buvusieji paklausė kunigo. Jie išėjo iš bažnyčios ir stoviniavo šalia bažnyčios.

Bažnyčios priešakys esti išmargintas plytomis. Jis yra sunkesnis. Priešakyje esančios plytos ir karnizai pradėjo kusti žemyn. Jie užmūrė bestovinius, kurie gelbėjami savo gyvybę išėjo laukan; stoviniavo, krintantys plytos juos užmūrė, o kitus sunkiai sužeidė.

CHICAGO, IL. — Buvusi Chicago's merė Jane Byrne, nenurodama skirti Chicago miesto mokyklų administracijai, pasamdė Kalifornijos juode Ruth Love, mokėdama jai didelę algą. Kada Jane Byrne prakišo rinkimus mero pareigoms, komisijs atsisakė nuo Ruth Love patarnavimų.

Mokyklų administruoti jai neleido, bet alga jai mokėjo iki kovo 25 d. Ji nutarė suruošti atsisveikinimo banketą. Ji tikisi sukvieči 500 turtingų čikagiečių, kurie su išvaizuojančia Ruth Love galės atsisveikinti. Ji žada kiekvienam atvykusiam į banketą paskirti dovaną, gerai pavalinti ir prisiminti, kaip jai buvo gera administruoti Chicago mokyklas. Bet josios administracija buvo nepatenkintas dabartinis Chicago's meras Washington Neatrodė, kad jis eitu į josios banketą.

Senų Romos miesto rūmų vaizdas. Šiuose rūmuose vykdavo Italijos aukštųjų valstybės pareigūnų posėdžiai. Rūmai seni, bet dar stiprūs. Šiuose rūmuose posėdžius šaukia premjeras Croxi.

"GORBAČIOVO MANIEROS, STALINO NUSIKALTIMAI, IR LIETUVA"

Eltos biuletenio anglų kalba ssausio numeryje išspausdintas starispsis "Gorbačiovo manieros, Stalino nusikaltimai, ir Lietuva". Jame rašoma, jog pavieniai britų politikai ir žurnalistai susižavėjo Gorbačiovo manieromis ir jo žinomos elegancija. Kai kurie laikraščiai svečiai uždėjo "nekaltybės" aureolę, pabrėždami, jog dėl savo apyjaunio amžiaus jis nebuvo įsivėjęs į Stalino nusikaltimus. Tokius balsus Elta vadina Vakaruose "reguliariai pasikartojančiomis iliuzijomis", kurios praeis kritiškų komentarų ir istorinės perspektyvos.

Bolševikinio režimo nusikaltimai neprasisėję ir nesibaigę su Stalinu. Kaip sovietinio politikų narys, Gorbačiovas yra tiesiogiai atsakingas ir už dabartinius nusikaltimus. Vienas tokių nusikaltimų yra tebesilaisiantis Lietuvos bei kitų tautų okupacija, išnaudojimas ir terorizavimas. Teisybė, kad pagrindinė atsakomybė už Lietuvos užpuolimą guli ant Stalino pečių. Tačiau tarptautinės teisės požiūriu, Maskvos nusikaltimai nesibaigė šiais veiksmais, o tęsiasi ir toliau. Kol sovietiniai okupaciniai daliniai ir okupacinė administracija tebėra Lietuvoje, Lietuvos emimas ir okupacinė armija; jų areštai, tremimas, kalinimas ir žudymas; tikimųjų persekiojimas ir kultūrinė spresauda — visa tai kasdien įsirašo į okupanto nusikaltimų knygą.

Elta sutinka, kad Gorbačiovas, palyginant, jaunas, bet pri-

duria, jog "nekaltybės" aureolė jam nelinka.

O kaip su Gorbačiovo ligšiolinė karjera? Ar ji pateisina britų politikų ir žurnalistų optimizmą? Elta primena, kad Gorbačiova ypatingai protegavo Andropovas ir Suslovas — KGB ir ideologinė ortodoksija. Tai tas pats Suslovas, kuris asmeniškai vadovavo kruvinam lietuvių "mašininiui" pokario metais ir kuris, kaip daugelis tvirtina, pareiškė, jog "bus Lietuva, bet lietuvių nebus". Kažin ar tokių "didžiųjų humanistų" augintinis nusipelnė Vakarų patikėjimo.

Kas žino, priduria Elta, gal tas mandagiai besišypsantis politikas narys, atėjęs į valdžią, ims ir pasuks Sovietų Sąjungos valdžią humaniškesne ir racionalesne kryptimi? Tai tikrai būtų gera naujiena. Kaip galia, kad Gorbačiovo elgesys ir vieši pareiškimai iki šios dienos neduoda jokio pagrindo optimizmui — jis nei per plauką nenukrypo nuo tradicinės totalitarinės ir imperialistinės linijos.

Anot Eltos, tarptautinė įlampa sušvelnės ir karo pavojus sumažės tada, kai sovietinė vyriausybė esminiai pakeis savo ligšiolinę politiką. Vakariečiai turėtų teltis į šį pagrindinį klausimą, o ne į trivialias smulkmenas. O Maskva galėtų geriausiai įrodyti savo taikingus siekimus, pradėdama parceluoti savo imperiją. (Elta)

— Australijos, N. Zelandijos ir JAV Sąjunga yra bagta. N. Zelandijos premjeras jau nesitiki ją atgaivinti. Prez. Reaganas priėmė Australijos pareigūną. Jis galės, kad neleido JAV karo laivams globoti N. Zelandiją. Dabar patys turės planuoti salos gynybą.

— Prez. Reaganas prašė Kongresą skirti daugiau pinigų krašto apsaugai. Jam reikalingi laivai.

— Praeitą savaitę buvo paleista kulkla į Aukščiausiojo teismo teisėją Henry A. Blackman, bet jam nepataikė.

CILĖJE DREBĖJO ŽEMĖ, ŽUVO 124

SANTIAGO, Čilė. Praeitą sekmadienį Čilėje gana smarkiai drebėjo žemė.

Pirmadienio vidurdienį ir vėl sukrėtė visus drebėjimo metu apardytus miestus.

Pirmadienį buvo sukačiuota, kad drebėjimo metu žuvo 124 žmonės. Žuvusiųjų vardai surašyti.

Bet antradienio rytą ir vėl sudrebėjo tosė pačios vietos. Po didelio žemės drebėjimo, žemė ir vėl pasikrato, kad galėtų išlyginti vietas ir užverstį žemę.

Richterio instrumentai rodo, kad žemės drebėjimas buvo 7.6. Sužeistųjų skaičius siekia 1.200. Drebėjimo centras buvo Algaroto mieste. Išgriauti beveik visi gyvenamieji namai. Kiek ten žuvo dar neapskaičiuota.

JERUZELSKIS PAKELĖ MAISTO KAINAS

VARSUVA, Lenkija. — Premjero Jeruzelskio vadovaujama vyriausybė nuo vakarykšnios dienos pakelė maisto kainas.

Prieš porą mėnesių ji pakelė kainas visiems maisto produktams, tai prieš pries didelį maisto kainų pakėlimą, gyventojai protestavo ir reikė nepasitenkinimą visuame krašte.

Valdžia buvo priversta pamąstyti maisto pakėlimą, bet vakar, kovo 3 dienos naktį, ir vėl pakelė maisto kainas. Tik tai šį kartą tos kainos ne tokios jau didelės. Valdžios kvantuose duona pakelta 30%, o geriausių rūšių: arbatos kaina pakelta net 75%.

Vis pripažįsta, kad tai esąs bereikalingas gyventojų erzinimas, bet valdžia negali apmokėti skolų. Valdžia yra pasijudėjusi mokėti visas komunistų padarytas skolas, bet pirkejai nenei važiuoti į Jaltą. Sovietų valdžia silė važiuoti į Jaltą patostogauti, bet jie bijo ten važiuoti.

— Specialistai nutarė įskaičiuoti degalus nuo švino. Degalų pardavėjai turės išvalyti 90% švino, o 1998 metais degalai turės būti visi be švino.

BETINO CRAXI PASAKYS TRUMPA KALBĄ JAV KONGRESUI

KLAUSO ITALIJOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJAI PREMIJERAS SAVE SKAITO SOCIALISTU, BET NEPRI.

NEW YORK, N.Y. — Italijos premjeras Betino Craxi atsakė do į New Yorką ir tuojau nuvažio pasimatyti su New Yorko gubernatoriumi Mario Cuomo. Atrodo, kad gub. Cuomo planuoja į Amerikos Demokratų partijos vadus. Jis nori tapti JAV Demokratų partijos kandidatu prezidento pareigoms. Iki šio meto demokratų neturi kito populiarus žmogaus, kurį galėtų parinkti kandidatu prezidento pareigoms.

Cuomo yra populiarus New Yorko valst gubernatorius, pasakys labai gražią kalbą paskutiniam demokratų suvažiavime ir ragins visus laikytis vienybės neužmiršti Amerikos idealų.

Betino Craxi yra sicilietis. Socialistų jis tapo karo metu, kai komunistai bandė pagrobti Italijos socialistų partiją. Komunizmas nepavyko, o tie socialistai prie komunistų neprisiėjo. Betino Craxi su komunistais nenuėjo, bet jis, neturėdamas daugumos parlamente, sutiko išaiškinti mafiją Italijoje ir praveisti žemės reformą. Krikščionys demokratų yra bejėgiai žemės reformai praveisti, bet jė padės jami panaikinti mafiją ir praveisti reikalingas reformas.

Gubernatoriui Cuomo taip pat rūpi palaikyti gerus santykius su Italija, kuris veda aršią kovą prieš mafiją. Gubernatorius jį labai gražiai priėmė, o premjeras jį plačiai informavo apie dabartinę Italijos būklę.

Iš New Yorko Craxi tuojau išvažiavo į Baltuosius Rūmus, kur susitiko su prez. Reaganu ir sekretoriumi George Shultzu. Premjeras Craxi planuoja pasas-

kyti kalbą JAV Kongresui, bet dar nebuvo nustatytas laikas abiem rūmams sušaukti. Viceprezidentas yra išvažiavęs. Priimti premjerą galėtų ir Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas O'Neill, Jr., bet jis vienas nenorėtų užsienio premjero, pirmą kartą atvykusio į Ameriką.

Gubernatorius Cuomo yra gimęs New Yorke, Italijos emigrantų sūnus, bet jis jau nebekalba itališkai. O premjeras B. Craxi angliskai nemoka. New Yorko du italai turėjo pakviesti vertėją, kad jiedu galėtų susikalbėti.

— Praeitą naktį Westinghouse bankete geriausių mokinių pripažintas Ala John Hu, o antreji vieta priklausio Axai Asher Peun. Abu yra užtikrinti baigti aukštuosius mokslus geriausiose Amerikos mokyklose.

— City-corp Savings už vieneriems metams padėtus pinigus moka 9.54%.

— Miesto otos fermeriai neduob, jei valdžia vasaros darbam neįleis mėsiklėdų.

— Pirmadienį egipjiečiai paleido 5 prancūzus įvairius, o antradienį paleido 4 jėkūnus.

— Pirmadienį Libeno muzėjų sprogo bomba, užmūšė 14 žmonių.

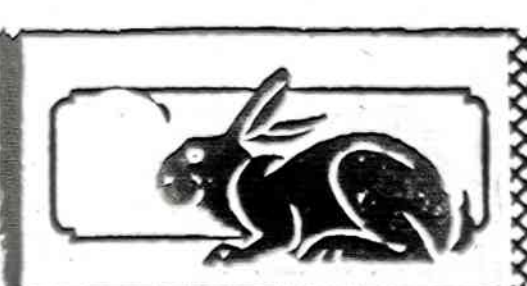
— Antradienį aukso unėja kainavo \$279.00.

— Pirmadienį prez. Reaganas minėjo 74 metų sukaktį.

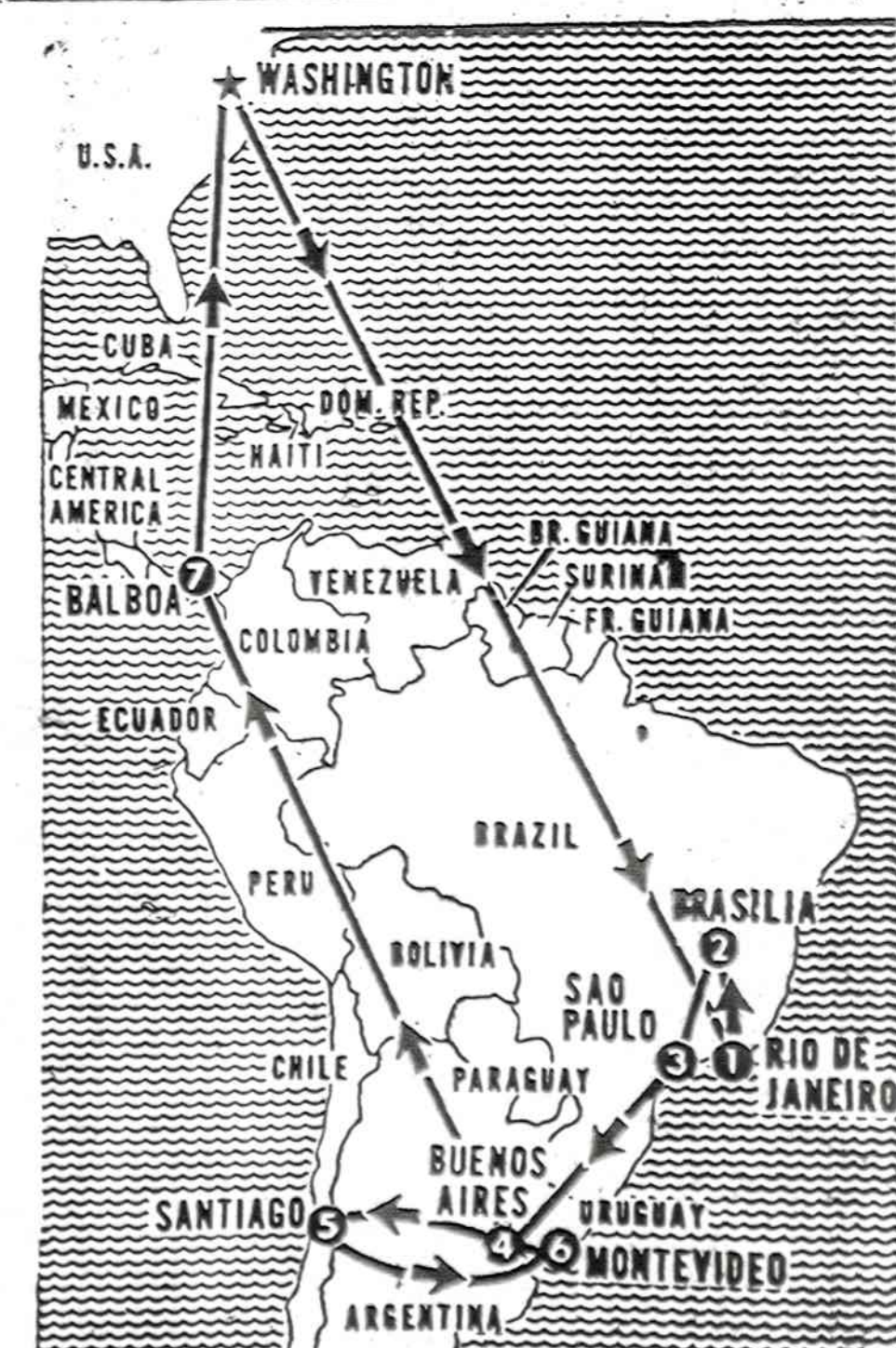

Lietuviai savanoriai, dalyvavę Chicago's Lietuvių Tarybos suruoštame Vasario 16 dienos minėjime. Nuotrauka Martyno Nagio

KALENDORĖLIS

Kovo 6 d.: Marcijonas, Rožė, Norvilas, Raminta, Perpetua, Algaudas, Sunigilda, Baryvydas. Saulė teka 6:20, leidžiasi 5:45. Šaltas, vėjluotas, snigs.

Čilėje žemės drebėjimų metu žuvo apie 200 žmonių, o sužeistųjų skaičius siekia 3.000.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

MANO DRAUGO NUOTYKIAI

FEIJETONAS

As matot, pats užsienyje nebuvau, todėl negaliu jums pasiskinti, kas ten tokie darosi.

Bet štai neseniai, mano draugas ir prietelis iš užsienio atvyko, tai jis daug ko originališko papasakojo.

Svarbiusias dalykas sako, kad ten kapitalizmas este eda žmones. Ten be pinigų stačiai, galima sakyti, atsikvėpti neduoda. Ten pas juos pinigai pirmo vietoj, šturkstelėsi — ir už tai varyk centą.

Pas mus taip pat pinigai šiandien gana dažnai reikalingi. Galima sakyti, kur tik ne nusispausk — už visą trauk iš kišenės portmone. Bet vis dėl to pas mus, kaip ir kitur, kur kas lengviau.

Pas mus, pavyzdžiui, galima ant arbatos neduoti. Po to nieko tokio neatstiks. Nė padarys ofendantas kreivę snukį arba stums kėdę — girdi... — sėdėjo irgi vėlinas raguotas... Ir viskas.

O kai kurie, labiausiai susipratę ir kedžiū nestumdo, o tik atstus — vadinasi, publika.

O ten pas juos užsienyje, jeigu pavyzdžiui, neduoti ant arbatos, tai didelis nesmagumas gali ikyti. As, žinoma, nebuvau užsienyje — nežinau. Bet štai kas su anuo mano sėdėjo... Jis, Itaijo, buvo, Nofėjo Maksima Gorki pažiūrėti. Tačiau iki jo nedavai, Susinervavo. Atgal sugrįžo.

Viskas atsitiko dėl arbatpinigių.

Ar mano prietelis mažai pinigų turėjo, ar jo įsitikinimai šlu bavo ir neleid, nežinau. Bet jis niekam ant arbatos neduodavo. Nei restoranuose, nei viešbutuose — niekam.

— Na, mano, pradėsi visiems lavinti — plika kišene namo sugrįši.

Juk ten, tarnaujančių žmonių vėliniška daug. Čia pas mus pasakysim, sėdi prie durų vienas sveicorius, ir niekam neklaujo. Jo net nematyti už laikraščio. Ten gi, gal but viešas duris trisdešim žmonių atidaro. Na, pamegink juk visus aprėdyti reiki.

Tokiu būdu mano prietelis niekam nieko neduodavo.

Atvažiavo jis į pirmą viešbutį. Priėmė jį ten labai tvarkingai. Manėgiai. Kepūres nusiima, kai jis praeina.

Pragyveno jis tokioje pagarbėje keturias dienas ir nuvažiavo į kitą miestą. Ant arbatos, žinoma, niekam nedavė. Iš principo. Atvažiavo į kitą miestą. Šuotojo viešbutį, žiūrė — jau ne tas miestas. Kepūrių nenusima.

Kalba šaltai. Nemeiliai. Lokajai snukius į šalį suka. Ir nieko greit neduoda.

Mano prietelius galvojo sau: chamiškas viešbutis. Paimsiu, mano, ir pervaziuosiu į kitą. Paimė ir pervaziavo. Žiūrė — visai blogai. Tik ką per snukį nemušė. Valizę išmetė iš rankų. Elogai paduoda. Skambini, niekas neateina. Grubijonija.

Daugiau dviejų dienų mano prietelius negalėjo išgyventi ir išsiskirti nusimindęs nuvažiavo į kitą miestą.

Šitame mieste viešbutį sveicorius vos tik nepripaude prietelio durimis — taip greitai jis uždarė. Numerį jam davė prie pat pamazgų duobės, grėta virtuvės. Be to koridoriūs tarna taip triukšmavo, kad mano prietelis stačiai susirgo nervų sutimu. Ir nedavai žaves iki Maksimo Gorkio grįžo tėvynėn.

Ir tik prieš išvažiuojant, prieteliamai sutiko jis savo mokyklos draugą, kuriam jis ir papasakojo apie savo nelaimes.

Mokyklos draugas sako: — Labai, sako suprantama. Tu, žinai, ant arbatos blogai dardavai. Už tai jie tau, matyti brūkšnius ant valizės darė. Jie visomet pažymėjimas daro. Kurė duoda — kryžiukus, kurie chamanavė — tiems brūkšnius.

Athėjo mano prietelius namon. Tikrai... Kai lajam varžės kampe — keturi brūkšniai. Nutrynė brūkšnelius mano prietelius ir nuvažiavo atgal tėvynėn.

VIENODI KIEKIAI DISIDENTŲ

Kai Kinijos komunistų vadas lankėsi Rumunijoje, prezidentas Ceausescu, be kita ko, paklausė jį:

— Pone pirmininke, kiek jūs turite politinių disidentų savo krašte?

— Galvoju, kad kokį 20 milijonų.

— Koks sutapimas! As pats turiu 20 milijonų.

APIE LENKŲ KOSMONAUTĄ

— Vieno skridimo į erdves metu, kaip atsimenu, šalia ruso kosmonauto erdvėlaivyje buvo pasodintas ir lenkas. Po to skridimo buvo nemaža kalba Lenkijoje — gera, narja tema šnekuciams kavinėse.

— Kas tuo skridimu buvo įrodyla? — klausia lenkas savo poikalbininką.

— Įrašyta, kad lenkas gali atskirti nuo žemės, bet negali nuo Sov. Sąjungos.

TIKRA TIESA

Laivo kapitonas, pastebėjęs vairininką girtą, įrašė į dienyną „Vairininkas šiandien buvo girtas“.

Išsiblaivęs vairininkas, pamatęs, kad jo vardas šueteptas, pradėjo maldauti kapitoną ištrinti pastabą, žadėdamas niekuomet nebebūti girtas.

— Nieko nebeįpadarysi. Kas įrašyta — įrašyta, o įrašyta tikra tiesa. — atsakė kapitonas.

K tą savaitę vėl atėjo eilė vairininkui vesti laivo dienyną.

Kitą rytą kapitonas skaito dienynę pirmoj vietoj stambiomis raidėmis:

„Kapitonas šiandien buvo blaivus“.

KAM KARŠTŲ REIKALINGI SKECIAI

Jugoslavija turi savų kurortų. Tačiau jugoslavai mėgsta pavaziuoti pasidairyti į kaimyninę Bulgariją. Taip vasarą, karščių metu vaikščiojo jugoslavai po Bulgarijos sostinę Sofiją ir matė, kad bulgarai visi su skečiais.

— Kam gi jums dabar tie skečiai? — klausia jis susitikęs bulgarą.

— Ogi dėl to, kad Maskvoje įvyja, štai dėl (iš „Baltic News“).

PER ŽEMAS VIESBUTIS

Škotas, atvykęs į svetimą miestą ieško nakvyinės.

— Kokios kambarių kainos? — jis klausia viešbučio portjerio.

— Pirmame aukšte 15 šilingų, antrame aukšte 10, trečiame 5 — paaiškina portjeras.

Škotas apsigrįžęs, eina pro duris.

— Ar tamsta randi, kad kainos yra per brangios — klausia portjeras, svečią palydėjęs ligi durų.

— O, ne, kainos yra žemos, tik pats viešbutis nepakankamai aukštas. — atsakė škotas.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Kaip laikaisi, Maiki? — As laikaus gana gerai, bet galva dar skauda.

— Nuo ko? — Vakar buvau užėjęs į Kaizuko mugę.

— Tai nuo to tau galvą skauda? — Man patiko mugėje, buvo daug žmonių. Buvu daug senų ir jaunių. As esu senas, bet man patinka jaunimas.

Is Bostono atvykau į Chicago vien dėl senumo. Jaunų ten nesimato, o seniai jau bagia iškeliauti. Visa šie žmonių išvyko į amžinybę.

Seniu jau nera. Man geriausiai patiko Michelsonas, su juo buvo apie ką pakalbėti. Man patiko vienas daktaras, pas kurį pamos net iš Chicago atvažiudavo, o dabar iš vyresniųjų likau as vienas.

Kad man neatidarytu vartų ir nepakviestu į vidų, tai išvažiavau. Patekau į Chicago.

Man Chicagoje daug jaukiu. Čia dabar yra keli seniai like, tai galiu ir apie Merkinę pasikalbėti. Bet Chicagoje man labiausiai patinka jaunimas. Apėjau visus kambarius viršuje, apėjau apačioje, visas jaunimas grūstė prisigrūdęs.

— Nepatiko, kad visur reikėtauja pinigų. Priejau prie jūrų skaudų — reikia pirkti tiketas. Be tiketo neleidžia. Sustojau ties atvažiavusiais Gary skautais ir ten reikia tiketo. Pagaliau priejau prie Marquette Parko skautų. Gražu žiūrėti. Prie durų stovi apydrute motina.

Imste tikietą, tai gausite gerą dovaną.

— O kas tas dovanas duos? — paklausiau.

— Skautės duos. — man atakė.

— O ką jūs senam žmogui duosite? — Pasiziurekite ant lentynų.

ten visko yra. Ten ant lentynų guli ryšuliai su maistu. Čia vienas dar atsiuntė užjovintų pydagačių, gražiai suvyniotų, ten stovi bonka vyno.

— Na tai leiskit man akį mešiti? — Tik pasiziurekite, bet į vidų neįeisi.

— O kodėl as negaliu įeiti? — ir nustebau.

— Dar tiketo nepirkai.

As visdelto pro duris įžengiau — Ar patinka? — Vajė, Deivulėliau tu man?

To tai as niekad nemačiau. — Ar patinka? — Na, kaip nepatiks. Penkios patios gražiausios mergaitės, dar 17 neperžengusių, o visos sėdusios elėje ant kedžių ir amia glosto savo kačiukus. Pamačiau, kad vienas dar be plaukų, plika galva; bet ir tokio veidą glosto ir šypsosi žiūrėdamas.

Toliau manęs neįleido, bet as džiaugiausi. Padėkojau, kad man parodė geriausias.

Man patiko. Kad tokių skaudų bus, tai Lietuva nepažaus. Yra ne tik jaunimo; bet jauni moir ateity bus. Kada yra jaunimo, tai Lietuva nepažaus. Skautai skaito knygas, o skautės glosto kačiukus.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

— Tai matai, kad Kaizuko mugė tau patiko? — Kaip nepatiko. Tikiai Jotelis buvo susitraukęs. Jam nepatiko, kad skautės jo nepaklausė. Jis norėtu, kad visos jo klausytų, bet nežino, kad gyvenimas elna savo keliu.

Padainuosim tą dainelę

Padainuosim tą dainelę, paukščiųkų vesele, Kokia buvo ten grozybė, paukščiųkų linksmybė.

Juoda kuosa bevainikė ženytiis norėjo, O apuokas kavalierus ją vesti žadėjo.

Mandra varna pasiputęs norėj' svočia būti; Kad ir šokti nemokėjo, nor kertioj nutūpti.

Vanags svotas, kamandierus vis kamandieravo. Garnys, piršlys, ilgakojis vis tik špacieravo.

Viturikai, muzikantai tai gražiai špeliavo, O dūditis lekiuodamos barabanščikavo.

Kregždės druckos dainuodamos gražiai tancevojo, O gauronas didis ponas su jom baikavojo.

O berniukai titilvikai, jauni jaunikačiai, Išipustę, įsirėdę visi kaip ponačiai.

Jau į šliubą išvažiavo visi šukaudami, Visi davė labas dienas galvas palenkdami.

Pas gegutę stovėdami visi linksminosi; Kregždės druckos su berniukais vis tik kibinosi.

Tie berniukai perką, neša vis marcavą alų; Gerkit sesės geltonkasės, juk tai taip privalo.

Tarė garnys į varnelę, ko varnelė snaudi? O varnelė iš sarmatos vis į šalį spiaudė.

O tu garny, tu begėdi, žiūrėk kaip tu sėdi! Savo snapą tik užkors vis tik mesą edī.

O genelis margasparnis tiktai vaikštinėjo, Pas gegutę stovėdamas vis linksmai šnekejo.

Ant rytojaus parvažiavo į savo namelius, Kožnas savo pasakoją koks ten buvo balius.

Žašinėlis gaspadorius klausė: „ka ten veikėt? Vakar buvau biskį girtas; tai jūs mane peikėt“.

O žuvedra kukarkėlė pietus gatavojo, Dagiliukai mažuliukai šaukstelius nešiojo.

O mecerka slugimaitė šaukštus sumazgojo; Iš jos štukų, balių, juokų vis pilnai turėjo.

Visa syodba ant tų pietų sėdo kuo greičiausia, O apuokas atsivilkio ledva pasikucinausia.

O pelėda užpekyje kampe sėdėdama, Kas tai mane nevadina! taip sau dūmūdama.

Sikšnosparnis pasigėręs tiktai strapinėjo; O žvirbliukai piemenukai skurą dirb norėjo.

Tie žvirbliukai piemenukai taukačiką šoko, Už tai kad jie taip pliovojo, netur burnoj' smoko.

Tie bekasiai kraitininkai šarvį atvažiavo; Šarvus rašė, skrynias nešė į vežimus savo.

O kieliukė gaspadinė šarvus suderėjo, Už trisdešimtis skatikų; taip ir užmokėjo.

Apuokėlis priešdamas prie bekasio klausė: Mano pačios visą šarvą ar brangiai surašėt: Ant to balius tiktai vienos kurpukos nebuvė;

Ba vanagas svotas piktas vis ant jų užkliuvo. Ant palydų į karčiamą visi nuvažiavo;

Sinkarkėlė nuo vanago ko mušti negavo. Tokio trunko neturėjo, ko visi norėjo;

Būtį bernai pamylėję savo geradėjus: Svočia varną ir vanagą, ką gerai riktavo,

Bernus, mergas ir jaunikius, visą pulką šavo. Po tų balių, po veseilių reikėj pagirioti.

Galvoj užė — turėjome apakutavoti.

A. J.

KANIBALISKI ANEKDOTAI

— Žiūrėk, kad man kitą kartą parneštum baltuodį su nuplūskia galva! — dūda savo vyrui kareivini įsakymą kanibalo žmona.

— Ar plikis tau gardesnis? — klausia vyras kareivą.

— Ne, tai kad gardesnis, bet man mažiau darbo, nereikia pešti!

— Kai beturi ilgai, pie: — KONGRESMANAI SAVO TARPE

Poicijos atstovas, opozicijos kolegai taria: — Tu, kolega, šiandien visai burnos neatverėi!

— Ale kur gi ne. Tau kalbant — visą laiką žiojavau

IS LIETUVIŲ TAUTOSAROS

• Liežuvis skaudesnis už lazda.

• Liežuvis be kaulų, bet kaulus sulaužo.

• Blogas draugas, kuris pila vandenį priešio malūnui.

• Liežuvis žmogaus gydytojas ir žudytojas.

• Nekask kitam duobės, pats įkrisi.

• Ne kitą kask, o savo liežuvį prikask.

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, furtingu, svelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skonių nuo 1715 m. O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The Jos. Gambeau Co., N.Y., N.Y. © 1981, 80 proof.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS MONTREALYJE

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 67 metų sukakties minėjimas prasidėjo vasario 17 d. Aušros Vartų bažnyčioje. Viscs valdovs, kiek tik jų pas mus, apsupo altorių, prie kurio Sv. Mišias atnašavo ir gražų patilinį pamokslą pasakė kun. K. Kūbis SJ, irgi šventikais pasipuošę tautiniai raitai išsivystė stula, Maldas lietuvių ir prancūzų kalbomis skaitė dr. Jonas Mališka ir Albans Blauzdušas.

Bažnytinis choras, Aleksandro Stankevičiaus vadovaujamas, puikiai giedoję parinktas džiūzi šventės giesmes ir vieną Novicą giesmę "Kad širdį tau skausmu" su mūsų solistu baritonu Antanu Kebliu.

Pirmą kartą po daugelio metų pamaldose dalyvavo labai daug jaunimo. Sužinojau, kad pasikaitus naujai skautų vadovybei: vyrų skautų vadovui Rimui Piečiūnui ir moterų — Astai Kličiutei-Staškevičienei, buvo labai gražiai nutarta dalyvauti organizuotai su uniformomis Vasario 16-osios pamaldose už tėvynę Lietuvą. Pirmą kartą pamaldėm, kiek daug mes turime jaunimo! Bažnyčia buvo pilniausia žmonių ir pamaldų pabaigoje kartu su choru visi sugiedojome Lietuvos himną.

Minėjimo aktas — koncertas

Ir šimtel, kaip ir pernai, minėjimas vyko toje pačioje Verduo katalikų aukšt. mokyklos salėje.

Apie 3 val. scenoje pasirodė pranešėja, graži tautiniu kostiumu pasipuošusi, graži lietuviškaitė Daila Piečiūtė.

Lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis puikiai kalbant, ji labai sklandžiai pravedė programos pirmąją dalį, kurioje šimtel mus sveikino aštuoni svečiai: sveikintojai, kalbėdami net 40 minučių.

Pradžioje buvo pakviesta pasikaiti viešnia iš JAV Gintė Darniūtė. Savo paskaitą ji pradėjo nuo karo lajų, mūsų išsišlavimo po pasaulį, apie dabartinį vispajamą žmonių komunistų Lietuvoje, ir nežmoniško elgesio su ištremtaisiais la-

geriuose. Ragino reaguoti rašant protesto laiškus kur tik galima, nes tas padeda kenciantims.

Paskaita tęsėsi 30 min.

Svečiai sveikintojai prancūzų ir anglų kalbomis: seimo atstovas Gilbert Chartrand, Ville de LaSalle atstovė ponja Louise Berube, Federacijos organizacijų atstovas Andis Spura ir atstovai: Baltų federacijos, Estų bendruomenės, Lenkų egzilišės valdžios, vengrai ir ukrainiečiai.

Meninėje dalyje, pradžioje padainavo mergelių choras Pavaras, A. Stankevičiui akompanuojant (Gal reikėtų pasakyti, kad gana garbiai). Savo jaunaisiais balsais jės padainavo keturias dainas: dvi Sūžio, J. Sankūno ir J. Gaidelio.

Po jų sekė vyrų choras, irgi akompanuojant A. Stankevičiui. Aštuoniolika vyrų, kaip ažuolų, su gerais, stipriais balsais, turinčiais gerą praktišką dainavimą, kuriems netenka baimintis nei ir garsaus akompanimento, energiški padainavo irgi keturias dainas: St. Šimkaus, St. Gailėvičiaus, M. Petrausko ir J. Naujalo.

Po 15 minučių pertraukos ansamblis Gintaras, kuriam vadovauja Silvija Akstinaitė-Staškevičienė, Kristina Kličiūtė, Milda Bilevičiūtė-Ruffo ir Rimas Piečiūnas, pašoko grojant iš plokštelės (Gintaro muzikantų įgrotė ir mergaitės dainuojant) šešis šokius.

Publika, kurios buvo apie 400, visiems koncertantams entuziastingai plojo ir džiaugėsi, kad Montrealyje visgi dar yra tiek daug veiklaus jaunimo, kuris gali suruošti Vasario 16-osios šventei tokį gražų koncertą.

Pasibaigus programai, KLB Montrealeio apylinkės pirmininkas Arūnas Staškevičius padėkojo viešniai paskaitininkei Gintėi Darniūtei už turiningą paskaitą, svečiams už sveikinimus, visiems dalyvavusiems programoje ir visiems atvykusiems į šventės minėjimą, perskaitė dailišką, gautą iš Toronto Kanados Liet. Bendruomenės, Kultūros komisijos pirmininkės Ramos Lukoševičiūtės Kurielės paš-

A. Tamošaitis

Eglė Zalčių Karalienė

ORO TARŠA VIDAUS PATALPOSE

Iki šiol oro tarša vis buvo apatariama lauke, ne vidaus patalpose. 90% miesto gyventojų praleidžia daug laiko privačiose ir viešiose patalpose. Tokiai taršai matuoti dar nėra jokių matavimų pritaikytų priemonių. Šiai taršai priklauso: tabako dūmai, anglies dvideginis, azotas,

sirašytą, kad pasižymėjusiai savo veikla lietuviškose institucijose ir organizacijose bei meninėse vietuose lietuviškai Kristinai Kličiutei skiriama 200 dolerių premija.

Laikas su čekių jai įteiktas.

Sventės minėjimą suruošė KLB Montrealeio apylinkės valdyba, vadovaujant jaunam, jau Kanadoje gimusiam ir mokslus baigusiam pedagogui, tobulai kalbančiam lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis, pirmininkui Arūnui Staškevičiui.

Aukų Tautos Fondui ir Montrealeio Bendruomenės surinkta \$2,500.

E. Kardelienė

dvideginis, radono nykimo produktai, formaldehydas, asbesto pluoštai, mikroorganizmai ir aeroalergijos (ore esančios dalelės, išsiskleidusios alergijos).

Vidutiniškai mes namuose praleidžiame 16 valandų per dieną. Jau priešistoriniais laikais užterštas oras buvo žinomas. O tai buvo atiduri židiniai, nuo kurių lubos ir sienos buvo suodžiais apaugusios. Ir dabar, kai verdama, kepama ant medžių, anglių, mėsos, žibalo ar kitokių degalų, išsiskleidžia toksios patalpos oro tarša yra didelė.

Sintetinė statybinė medžiaga, sandari insuliacija, šių sumažina oro pasikeitimą viduje, visoki šildymo ir vėrimo pečiai, kai jie neturi orą išleidžiamos priemonės ty chemikalų, kuriuos jie sudaro, teršia gyvenamų patalpų orą. Iš tokių plačiai vartojamų žibaliniai ir medžiai kurenami pečiai. Jie palieka daug karcinogeninių ir nuodingų dūmų. Insuliacijai naudojamas urea formaldehydas labai žalingas

žmogaus sveikatai. Kanadoje jo vartojimas uždraustas. Pav., visokie gyvenami namai ant ratų turi tokią insuliaciją. Gyvendami tokiuose namuose žmonės gauna liguistumą, galvos svaigimą, skaudėjimą, blogavimą, viduriavimą, išbėrimą, krūtines ir pilvo skaudėjimus, gleivinės suerzinimą. Patalpose, kur daug dūmų ir žibalo verdama, susitelkia daug azoto dvideginio (NO₂) ir anglies viendeginio (CO). Nuo azoto dvideginio gaunam plaučių ir jų bronchų negalavimai, greičiau gaunamos infekcijos Anglies viendeginis sumažina deguonies priėmimą ir kraują.

Sakoma, kad 33% žmonių rūko. Apie 200 visokių junginių yra tabako dūmuose: tai karcinogenai, erzinantieji ir slopinantieji. Ir nerūkiančiam tabako dūmai paliečia kvėpavimo takus. Dažniausiai tabako dūmuose yra nikotino, chemikalų kaip benzino, naftalino, bifenilio, CO (anglies viendeginio), NO₂ (azoto dvideginio) ir dar daug kitų chemikalų. Nerūkantieji tarp rūkančiųjų jaučia akių perstejimą, nepatogumą nosis, gauna kosulį, skaudančią gerklę, čiaudulį. Taip pat žmogaus širdies plakimas kraujospūdis padidėja, gaunamas taip pat kitoks orotakų veikimas. Nerūkiančios žmonės gauna plaučių vėžį nuo rūkančiųjų vyrų.

Radonas ir jo nykimo produktai gaunami iš statybinės medžiagos. Jo yra žemėje ir akmenyse. Daugiausia jo susitelkia rūsyje ir žemėje. Pav., plaučių vėžys gaunamas uranijaus kasyklose.

Radono sunykimo produktai gali prisijungti prie aerosolų (dūmai, migla, ūkana) savo mažiausiomis dalelėmis ir radijuoti plaučius ir aplinkinius kūno audinius. Daugiausia radono dūmų yra rūsiuose, viskiose po žeme esančiose patalpose, kur mažai oras mainosi. Mažne valstijoje radono dūmų produktų yra 20, 30 kartų daugiau negu Kalifornijoje. Kiek angliskaisi gauna plaučių vėžį, priklauso nuo praleistų valandų kasyklose.

Mikroorganizmai ir alergenai (dalelės, kurios yra priežastimi alergijos). Įkvėpimai biologinių aerosolų mažiausių dalelių, kurie kyla iš žmonių ir gyvulių, yra pirmine priežastis užsikrėsti kvėpavimo ligomis. Džiūvaga, gėlės ir kvėpavimo ligos gaunamos daugiausia per ventiliaciją mokyklose, ligoninėse. Oro vesintuvai, drėgintuvai, išviečių vandens n leidimai, ledo mašinoms, visokie divanai gali turėti savyje visokių aerosolų. Pav., Legionar's liga — pasekmė oro vesintuvų bakterijų. Ivaizios mažos augalų dulkės, mažos vabaliukai, chemiški priedai, gyvulių mėšlas, grybeliai, visoks apsamojimas, vabzdžių dalys — tai vis priežastys sukelti alergijai (išjautrinimui). Žmogaus patalpose žvėrdiai, paukšteliai, laikomi gyvenamose patalpose, skalbimo priemonės, kaip skalbimo milteliai ir viskas kita, visokių grybelių ir pelėsių augimas, vabzdžių prisilaukta dulkės ir plyšiuose, kai viskam temperatūra ir drėgmė yra palanki — tai vis išjautrinimą sukeliančios priežastys. Pastatuose, kuriuose nėra užtenkamai šviežio oro, artina žmonės prie infekcijos ir

tikros alergijos.

Formaldehidas ir žitokie organiški junginiai: Iš tokių daugiausia paplitęs urea formaldehydas, kuris itekojamas terapatūros ir drėgmės, jaučiamas 44 metus. Jo yra daug užkoduose. Statybinė medžiaga, kilimai, langų užlengimai, tokios lyg pėtos insuliacijai naudojamos, turi formaldehydo, kuris yra to pasekmės? Akių ir nosies jautrumas ilgą laiką erzintimas gaunamas, tai gali būti veikti žmonės nuo kvėpavimo takus, trumpą laiką atmintis netekimą, padidėjusį baiminimąsi, akims darosi sunkiau patalpose prieiti.

Žmonių būrys taip pat patiria visokių chemikalų: azoto, etylio, metilalkoholio, visokių rūgščių ir chemikalų, alkoholių.

Naudojamas pesticidų ir kmetikos produktų — labai daug visokių chemikalų paleidžia orą.

Asbestas, naudojamas lubų plytelėse, grindų plytelėse, vamzdžių insuliacijoje, cemento užterštas ir šilumos insuliacijai, skalo pluoštas — visa tai įjautina žmogaus odą. Dirbantieji prie tokių darbų gauna plaučių vėžį, žarnų vėžį. Dirbančiųjų šeimos asmenys taip pat yra paveikiami asbesto pasekmių. Taigi gyvenamieji namai, mokyklos, dieji pastatai, visi vienas ar kitas yra užkrėsti asbesto plaukeliais, siūlėmis, nes 85% asbesto yra įjungta į statybinę medžiagą. Įstatymai draudžia asbestą naudoti pūrkimams ir visokiems palaidam vartojimui. (Perkelta į 5-tą pusl.)

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuo darbus dirba.
- SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MİLJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, nariams patarnauja tik sąvalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Tarpomėjų apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pasakys ir SLA išrašyd.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jams yra vertingi, niekuomet nesenstant, Vlado Arėtos, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Runklio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Šeilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileiko, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAIŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juorės Vaičiūnienės atsiminimai apie dabines sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedalnuojančioms, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai laikotarpio buities lit. satyrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 200 puslapių knyga perduodama tik už \$2.

LIETUVIAKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalaus Romiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės labguvos apskrityje duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodamas vitovardžių pavadinimų ir jų vertinai r. rokičių kalba. Laba naudingoje 353 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$3.

KĄ LAUKIA LIMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pabrėžiantis bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bei kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. sarglo Jaišako knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinoti kovotojų už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$3.

SATYRINIS NOVELAS, M. Zoschenko kūryba. J. Valaškos vertimas. 200 pusl. knygoje yra 45 satyrinių novelių. Kaina \$3.

Knygos gaunamos Naujienose, 1729 So. Halsted St., Chicago, IL 60606. Užsakant prašyti, nepamirškite pridėti pašto išlaidų.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RCTESTINGAI SPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. K. HILMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Choclated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, II tomas \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 ps. \$6.00
II dalis, 229 ps. \$6.00
3. Miko Šileiko, LIUCIJA. proza. 178 ps. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 ps. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAL 176 ps. \$4.00
6. J. Venclovas, S. DAUKANTO LIETUVISKA VEIKLA. 60 ps. \$2.00

NAUJIENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60606 siųskite čekį ir pridėkite vieno dolerio pašto išlaidas.

Ir LIUDAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jannum ir prof. B. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$23. Kiek viršelis. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1729 So. Halsted St., Chicago, IL 60606

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
9 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6108

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

25 cents per copy

Dienraščio kainos:

Naujienos: eina kasdien, išskirtai

vienam mėnesiui _____ \$5.00 Pinigus reikia siųsti pašto Money
Kitose JAV vietose: Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJENTI reģistrē atdara kardināla iestāžu sakmēdianis

Iki šio meto atomas ir jo dalelytės buvo svarbiausioji jėga ne tik pramonėje, bet ir žmogaus laisvės bei pavergimo problemoj. Visi turėjome arčiau susipažinti su atomo galia. Mes' atomo nematom, jo dalelyčių neįsivaizduojame, bet žinome, kad atomo galia yra nepaprastai didelė. Kai atomas pradeda sproginėti, nėra vietos nuo jo pasislėpti. Jis visus pasiveja, įėjau ne šandien, tai už metų. dviejų ar dešimties, ir paguldo.

Visi, kurie sekame spaudą ir paskaitome mokslinių leidžiamus žurnalus, žinome, kad paskutiniai 3 ir 4 metais naujausias ir galingiausias yra laserio spindulys. Pirmą negu aptarsime jo galią ir reikšmę žmonių gyvenime, mums atrodo, kad turėtume susitarti, kaip naują spindulį ar jo spinduliuimą turėtume vadinti lašerio spinduliu, kirčiuodami pirmą šio žodžio skiemenį.

Amerikos mokslininkai daugiausia prisidėjo prie laserio suradimo, nustatė jo pajėgumą ir paskutiniaais ketveriais metais jį jau taiko praktiškame gyvenime. Tą spindulį naudoja įvairiems reikalmams. Šiomis dienomis jau viešumon paskelbė apie įvairius laserio spindulius. Kaip savo laiku pastebėjo, išaiškino ir atomo dalelytes, taip ir šiandien jau kalba apie įvairius laserio spindulius ir jų dalelytes, turinčias skirtingus savumus. Tie savumai duomenys dar tiksliai nenustatyti, bet mokslininkai jau žino, kad jie yra.

Lasero spindulį amerikiečiai rašo laser beam, bet vadina amerikietiskai. Jie nesako "laser", kaip lietuviai taip parašytą žodį ištaria, bet sako "leizer bym". Lietuviškai išeitų "leizerio spindulys". Lietuviškai "leizer" nieko nereiškia, tokio žodžio nėra. Bet jei parašytume "Leizerio spindulys", turėtume tokį Lietuvos piliečio vardą – Leizeris. Leizeris turi kelias prasmes, bet kažin ar tas Lietuvos pilietis norėtų, kad jo vardas būtų vadinamas Leizeris.

nami mirtį nešantieji ir biaušias ligas gydantieji ap-
duliai. Jeigu jis protestuotų, tai turėtume kreipti į tai
dėmesį. Geriau būtų, jei atkreiptum dėmesį dar prieš jo
protestus.

Zinome, kad šiemis dienomis Chicagoje mirušiam dr. Juozui Jerome, be gydymo, Amerikos gydytojų draugija buvo uždejęs labai atsakingas pareigas. Jis privilejo prižiūrėti, kad vaistinėms parinktų tinkamus vardus vaistams. Angliškai tie vaistai galėjo gražiai vadin-tis, bet daktaras turėjo daboti, kad kitomis kalbomis tas vardas negražiai neskambėtų. Jeigu buvo įtarimas, tai daktaras uždrausdavo tą vardą vaistams naudoti. Jo sprendimas buvo galutinis. Galingiausias ir turtingiausios vaistų bendrovės negaledavo to uždrausto vardo vaistams naudoti. Lietuviams būtų nesmagu, jeigu Leizerio vardu būtų vadinami mirtį ar didelį sprogdinimą suke-liantys vaistai. Mums atrodo, kad mes "laserio" spindul-ius turėtume vadinti laserio spinduliais, o ne Leizerio spinduliais.

Pastaraisiais metais laserio spinduliai tapo svarbesni negu atomo bombos, nes tie spinduliai gali sustabdyti atomo bombas. Jeigu, sakysim, Sovietų Sąjunga paleistų į Ameriką kelias atomo bombas, tai laserio spindulius kontroliuojantieji žmonės ar mašinos gali pasitikti į Ameriką skriejančias atomo bombas ir jas išsprogdinti. Laserio spinduliai neprašauna pro šalį. Jie kyla ir pastoja kelią skriejančiai pirmyn atomo bombai. Ne tik pastoja, bet ją paliečia ir išsprogdina. Sprogimas vyksta Atlanto padangėse.

Lasero spīduliai tokie greiti, kad jie spējēja pakilti ir pasitūkti paleistā bomba. O kai paliecia, tai atomo bomba sprogsta. Sovietu valdžia labai susirūpinusi tais spinduliais, nes jie niekais pavercia visas sovietu atomo bombas.

Matematikai apskaičiavo, kad jeigu rusai paleistų daug atomo bombų į Ameriką, tikrai penktadalis rusų paleistų bombų pasiektų Ameriką. Bet jos visos būtų niekais paverstos dar prieš pasiekdamos Ameriką.

Laserio spindulius išrado galvojantis modernios fizikos ir chemijos specialistas. Apie laserio spindulius jau anksčiau fizikai žinojo, bet nežinojo, ką tas laseris yra. Bet jaunam mokslininkui fizikui Peter L. Hagelstein, baigusiam fizikos-chemijos fakultetą Čikagoje ir pakeviamat dirbti Kalifornijos Lavernmore institute, pavyko tuos spindulius nustatyti.

Lavermore institute dirba daugiau negu šimtas jaunų fizikų. Fizikas Hagelstein paruošė laserio spinduliam tokį kelią, kad jie, stenedami, turėtų klausyti žmogaus nurodyto tiesaus kelio. Kiekvienas bandymas brangiai kainuoja. Reika išleisti milijonus dolerių. Jaunas, linksmas, retais dantimis Hagelsteinas turėdavo aiškinti vyresniesiems, kodėl bandymą jis nori taip, o ne kitaip daryti. Jis turėdavo atsakyti akyliems kritikams.

Iš Laveimore visi išvažiavo į Nevadą, kur išleido apie milijoną dolerių fiziko Hagelsteino bandymui. Visą reikalą sekė dr. Edward Teller, kuris daug prisidėjo prie atomo bombos pagaminimo. Jis atidžiai sekė 1981 metais Nevadoj daromus bandymus. Kada Hagelsteinas paleido nežinomus X-spindulius per paruoštus vamzdžius, pasigirdo nepaprastas ūžimas. Jaunas fizikas buvo labai patenkintas, nes visi specialistai girdėjo nepaprastą besiveržiančio spindulio "stenėjimą". Tai buvo pirmas kontroliuojamas laserio spindulys. Jis ėjo ten, kur fizikas Hagelstein jam nurodė.

Iš kontroliuojamu laserio spindulių atsirado ir

MININT JO MIRTIES 50 METU. SUKAKTI

1922 m. J. Naujalis buvo atvykęs į JAV. Tuo metu, kai įsilenkė JAV esančias betuvinų kolonijas su koncertais, sukilo ne mažai vargouninkų, kurie buvo jo mokiniai ir kūrinių, su kuriomis bendradarbiavo, kai jie dar buvo Kauno Kunigų Seminarijos klajokliai. Visi jo laukė ir padėjo surengti jam koncertus.

Į JAV, jis išvyko Keverna Strumskis, buvo "Operetės" chorų organizatorius ir vadovas, kūrė, žaidė kas ir Vargouninku Sąjunga. Jų pakvietimu priėmė ir sutarė kiti, aplanke į New York. Uoste jo niekas nesulaukė, jis atsidūrė tosi blogoje padėtyje. Valdinkai jo nepažinojo, kad jis atvykęs iš tikrąsias koncertuoti. Jį ne paėmė, "be" apsigyveno Ellis Island (Aš... u sda) istikini, ar jis tikrai yra muzikas ir moka vargonais. Tokiu nelaimingu, kaip... ar jis buvo daugiau, jų tarp net buvo muzika: smuikėlininkai, pianistė H. Kovarik, dainininkė E. Mae-Moris ir vargonininkas J. Čurnas. Kad įrodytų, kad jie tikrai yra muzikai, surengė koncertą, kuris įvyko 1922 m. vasario mėn. 5 d. perdirbo Ellis Island saloje. J. Naujalis grojo vargonais su klajokliams, kuriuos jis grodavo Kaune. Ne klajoklių per pamaldas. Kad klajokliams būgautinis buvo iškvietė kas K. Strumskis, kurių užduoties nelaimėjus 500 dolerių, būtų pasivėžė į namus. Pirmas jo koncertas įvyko Brooklynas, New-York, vasario mėn. 22

"Zvaigž�dzīu karas". "Zvaigžde" pavadīno nedīdelī sate-
lītā, turīntī dīdelī ir greītā kompiuterī. Tas sateļitas, pa-
stēbējas atskrieļēnācīā atōmo bombā, tūojāu palēīdžīā
nīkštā laseŗio tūtēlē. Ta tūtēlē, kāp pāmīšus, skrīeja
tārtyn pŗe atōmo bombos. Jeīgu bomba yŗa josīos pŗeš-
akylē, tā laseŗio tūtēlē jā pāsītīnka, stuktēļa vīēnā kītā
ir pasīgīrsta mīļzīnīskās sprogīmas. Jeīgu bomba yŗa už-
pakalīnējē dalyē, tā laseŗio tūtēlē tūojāu jā pasīvejā,
stuktēļa ir pasturgālī ar sōnā ir pasīgīrsta sprogīmas.
Šītas laseŗio ir atōmo bombū sprogīnējīmas erdvējē ir
pavādīntās Zvaīgždzīu karū. Nuo Zemēs žūtīrīnt, šē spro-
gīnējīmai būs ļabāi panašūs ī Zvaīgždzīu karā. Žmōnēs
sprogīmū nēgīrdēs, matys tīktāī švīesīas, tārtym kārīau-
nācīas Zvaīgždes.

Chicagoje jo koncerte dalyvavo apie 2.000 žmonių. Šis koncertas davė gyvio pelno 1.200 dol. Iš to matyti, kad ir Naujasis visų Lietuvos turpų būvo populiarus ir hedkiamas. Nors jis buvo kvietimas pasilikti JAV, bet jis pasidūmą nepriėmė ir grįžo į Kiniją prie savo darto, kurį jis buvo pamėges ir rodaves su vieta siela.

I JAV jis nuvyko parinkti dalyvauti meno kūrėjų d-ly aukų. Tai buvo jo svarbiausias tikslas, nes jis nuo 1920 m. buvo tos d-jos židininku.

Mūtiis

J. Naujalis mirē 1934 m. rug-
sejio mėn. 9 d. Miris ištiko Kau-
no Valstybiniam teatre šven-
diant Tautos šventę ir karu mi-
nint Lietuvos prezidento Anta-
no Smetonos 60 metų sukaktį, į
kurį susirinko žymi dailės Kauno
aukštesnės visuomenės, jų tarpe
ir J. Naujalis, užsitarė muzi-
kos vėteranas. Laikė prabaly
J. Naujalis ištiko širdies prieapu-
lį. Buvo už parankinį iš salės iš-
vestas į užkuli. Nors žymieji
gydytojai, kurie dalyvavo tame
minėjime, suteikė jam pirmąją
pagalbą, bet vėžant į ligoninę pa-
kelyje mirė. Tai buvo tauri as-
menybė kuriam priklausė gar-
binga vieta Lietuvos muzikos is-
torijoje. Je inaužas į muzikinę li-
tuvų kultūrą pilnai pateisina
jam suteikta Lietuvos muzikos
(Nukefta i 5-ta pusl.)

J. KLAUSEKIS

LIKIMO KELIAIS SU S. RAŠTIKIU

(Tesinys)

1939 m. pradžioje gen. Raštakis iškėsi Estijoje, o grįždamas buvo sustojęs ir Latvijoje. Tą jo vizitų fotografijomis papuoštas "Kario" 10 numeris, yra išspausdintas ir Raštiko pasakojimas apie tuos vizitus.

Smetonas knygoje A. Merkeliio išspausdinta: "Per tris dienas gen. St. Raštikius spėjo išitikinti, kad Estijos politiniame gyvenime persona prima ne respublikos prezidentas Patsas, bet kariuomenės vadas gen. Laidoneris. Kiek toji kariuomenės vado pažiūra teisinga ar klaidinga, jo asmenis reikalingas, bet svarbu tai, kad jo santykiuose su respublikos prezidentu A. Smetona ji buvo lemtinga. Jei Estijos kariuomenės vadas gali būti persona prima, tai kodėl tokiu negali būti Lietuvos kariuomenės vadas? Sugrįžęs iš Estijos, jis ir ėmė jaustis tokiu. Kariuomenės vado su respublikos prezidentu santykiuose prasidėjo trečias tarpšnis, pats rūpniausias, bet ir audringiausias".

Respublikos prezidentas A. Smetona, matyt, pamats dieles kariusomenės vado gen. St. Raštikio politines ambicijas bei veržlumą, ir suprasdamas, kiek visa tai gali būti žalinga kariuomenei ir visuomenei, ne vieną kartą jam siūlė Ministrų Tarybos pirmininko pareigas. Būdamas ministrų pirmininku, gen. St. Raštikis patenkintų savo

politīnes ambīcijas, geriau galėtų susipažinti su Lietuvos vidaus bei užsienio problemomis ir joms spresti ribotomis priemonėmis, o drauge būdamas ir krašto apsaugos ministru, kariuomenėje būtų persona prima ex officio, o ne iš ambicijos. Tačiau kariuomenės vadas prezidento jam siūlomą ministro pirmininko pareigų krastį iš to buvo galima suprasti, kad gen. St. Raštikis kariuomenės vado pareigas laikė labai svarbiomis, įtakingomis, daugiausia galinčiomis lemti ir niekam jų nenorėjo perleisti, būdamas įsitikinęs, kad jis tas vienintelis tinkamas žmogus toms pareigoms".

“Tš visų ligi tol buvusių kariuomenės vadų ar jų pareigas ėjusių kariuomenės štabo viršininkų gen. St. Raštikis buvo labiausiai politikuojaus ir savo politikoj nenuosekliausias. Savo politikavimu jis plačiai reiškėsi spaudoje, įvairiomis programomis sakomomis kalbomis ir mėginimais įtaigoti respublikos prezidentą, kad jis pagal kariuomenės vado pageidavimus tvarkytų Lietuvos vidaus ir užsienio politikos reikalus”.

Toliau A. Merkeliš, knygos autorius ir buvęs prez. Smetonos asmens sekretorius, daro išvadą: "Iš tikrųjų kariuomenės vado santykius su respublikos prezidentu lemė ne tautininkai, bet paties kariuomenės vado įvairiais atspalviais besireiškianti hipokrizė, jo savinimasis jam nepriklausomų prerogatyvų, iš klaidingų prielaidų darymas neteisingų išvadų, nenusekamas, nenutūšindumas ir kiti žmogaus būdo savumai, kyla iš

melogamijos" (Megalomanija? — J. Kl. — išdidumo liga, asmeniško ypatingo pripažinimo reikalavimas, etc.).

Klaidingo S. Raštikio politikavimo pavyzdys išspausdintas toks: "Ir pats St. Raštikis (be K. Bizausko — J. Kl.) buvo įsitikinęs, kad Sovietų Sąjungos ultimatumas esąs neukreiptas prieš respublikos prezidentą ir jo tariamajai tautininkų vyriausybei. Kad taip jo manyta, be kitko, galima spręsti ir iš jo atsiminimų, kur jis sako pareiškęs respublikos prezidentui savo nuomonę, "kad vienu tautininkų vyriausybei dabar būtų nauja demonstracija prieš Maskvą, tai būtų ne sątykių švelninimas, bet naujo aliejaus pilimas į ugnį".

ISLAIDINGA KARIUOMENĖ IR VIMAS
KUDIRKA APIE ARMOTAS.

Ačiū aną kartą pasakiau S. Rastikiui, kad jis trečiame tome prisipažino, kad ir po laiko, nors iš dalies prisideda prie tų, kurie ne tik dabar, bet ir anais laikais rimtai pagalvoję sakydavo, jog Lietuva su kaimynais negalėtų kariauti ir jai išlaikinga kariuomenė nereikalinga.

Ketvirtame tome jis pasisako, jog jam matyti, kad aš nesąs skaites visu jo atsiminimu. Nereikia nie generolo, kiekvienas mažviki taip gali pasakyti. Skaiciau visus Rastiko raius, bet ne vienas tomas nerado vietos net zemiausioje maho lentynoje, kurion kartais padedu knygas, kurios cia daugiau niekas neskaitys. Pirmuosius du to-

mus pirkau Čikagoje gyvendamas, iš ten kraustydamiš ten ir palikau — kaimynui dovanų daviau. Nėra "Ivykių ir žmonių" tomo, nebus mano lentynoje ir "Lietuvos likimo keliais".

Raštikio nuosprendis, kad nesu skaitęs visų jo atsiminimų, puikiausias pavyzdys, kaip generoliška didybė sprendimai daromi. Juk galėjo ir taip būti, jog skaičiau, bet užmiršau, tyčia ar netyčia praleidau nepamatinėjęs. Bet Raštikis kerta lyg kardu — jo teisybė, tai pasaulinė tiesa! Taip gi generolui atrodo (žmonės sako, jei atrodo ar jau rodo), reikia žengnotis), jog aš pasisakęs bendrai prieš kariuomenės reikalingumą. Tegul giria generolas, kad jo sąžinė rami, bet kas sve-timo rastus iskreipia, to sąžinė nėra skaiti. Mobi-lizacijos metu mačiau, kokia netvarka, koks ne-pasiruošimas, tai nuo to laiko tikrai tobesu tos nuomonės, jog tokios kariuomenės, kaip Raštikis jos kovingumą pakėlė, Lietuvai tikrai nereikėjo.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINUS
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENO"

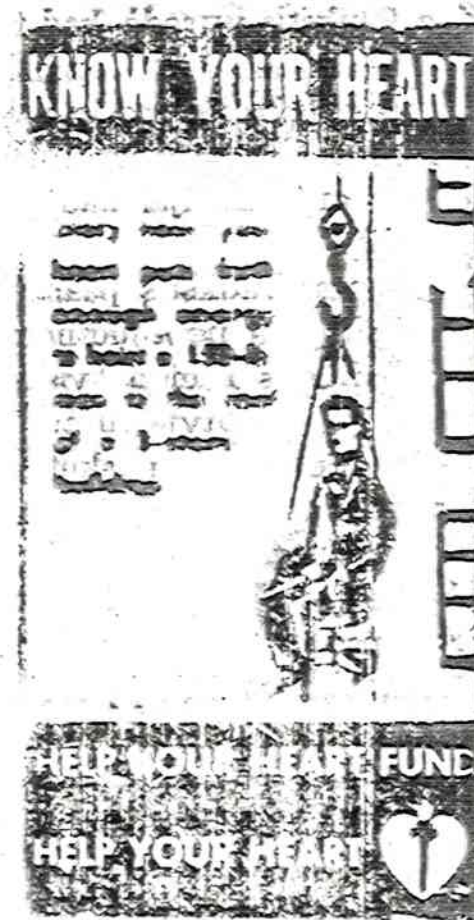
Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Em. Gorėnienė

Petras Matekūnas

Adresas

o žmogų pažinti iš jo drau-

A black and white photograph of a large, ancient stone structure, possibly a temple or palace, with a wide staircase leading up to it. The structure is built with large, rectangular blocks and has a flat roof. The surrounding area is rocky and uneven.

Now as you enter the energy-conscious 1980's, the perfect floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room" which incorporates living, dining and

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

LIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYT

Aikstes automobiliams pastatyti

Tel. 974-4410

Telefonas — 652-1003

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE UŽUOMAZGA

(Tęsinys)

GINČUOSE JUOZAS PAUKŠTIS KALTĖ DĖL NYKŲ SUSIVIENIJIMO STOVIO (per tris metus išdant teigė laukę \$228) kaltinę ne tiek komiteto kaip Centro valdybą, ypač prezidentą Tamą Butkevičieną, kuriam priekš siekiant "parduoti lietuvius lenkams", ir rektorius kun. M. Juodisius. Iškėlė, kad Centro valdyboje tik vienas teisėtai susivienijimo narys, būtent, izduktas Silvestras Paukštis. Nostebėtina, jei Susivienijimo teliuko tik dvi draugijos: Plymoutho ir Hazletono. Rektoriui kun. M. Juodisius, savo keiliu, organizacijos reikalus vesti pavadė Bačkaukui, kuris "iš Susivienijimo" dėjus begėliška! Japėsi, kad "tikrai vyras su pačiu tegali susivienyti".

Juozas Paukštis pasūle, kas, Astramsko žodžiais, "jam prie širdies gulėjo", būtent, nepajudinamo fondo pinigais išleisti Lietuvių naudingą knygą, be

abejojimo, vildamas, kad spaudos darbas teksis jam. Tas įkai-tino kitą knygų leidėją, Domi-niną Bačkauką, kuris tiek įsi-keršė, kad kėde taikstosi smogti už stalo sėdinčiam kun. A. Burbai, tikrąjam Paukščio naujienos lietuvių įkvėpėui. Delegatų pradejo iš sales eiti, bet kun. P. Abramaitis juos pa-sivijęs atvežė priprašę sugrįžti, pradedamas pati tvarką palaikyti.

Delegatų sugrįžus, knygas peržiūrėjusi komisija pranešė Susivienijimo izbe esą \$218.43. Kadangi dienotvarkės nebuvo, o buvo nutarta leisti visiem kal-bėti kokia nori tema, prasidėjo, Astramsko žodžiais, "išsipasako-jimas jausmų, kurie seimininkų širdyse prikvėpę slėpėsi". Juo-zas Paukštis paantrino siūlymą išleisti lietuvių naudingą lei-dinį. Pasūle "visasvietinę isto-riją, ar gerą abėcėlę". Kun. Juo-zas Mašiotas čia pašokė, susu-ko: "Tu, Paukšti, už savo lietu-

vybę pamatys, kad ryksciu gau-si!"

Iš aukščiausio laipsnio paki-lę gindai įrodė, kad penkerius metus išgyvenusiame Susivienij-imui pribrando perversmas — griežtai ir galutinai atsikratyti visokios lenkiškos įtakos. Tai ge-rai suprato prezidentas Tamas Butkevičius, kuris jautria kal-ba pareiškė:

"Aš storojau daug apie li-tuvius, o šandien jie mane rie-kina! Gėda man nešioti prezi-dento vardą tarp tokių kvailių žmonių. Laikraštis Vieniye mūs suikimą su paliokais ardo; tas ką apie tuos nesutikimus ir ar-dymą rašo, pirmutinis yra zdra-ica (išdavikas). Mes ženoti su pa-liokėmis, kur podėsimė savo vaikus? Ar pakarsime? Slūpas numirė (o Lietuviškas Balsas), kun. Burba ant jo vietos užgi-mė — jis yra ardytojas vieny-bės".

Kun. A. Burba rimtai atsi-liepdamas pareiškė, kad jam rūpi ne lenkai, bet savo tautos apšvieti ir gerovė. Tiesa, jis ne-sąs lenkų neprietelis, tik nenor-jus jais apsilieisti. Kada lenkai-nustosią sapnuoti lietuvių sulen-kinimą, tada tik bus galima su-jais, kaip lygus su lygiu, politi-niai susitarti ir bendrai dirbti.

Penktame Susivienijimo Sei-me kompromisų, atrodo, neieš-kojo nei Astramsko tautiečiai — pirmiečiai, nei lenkininkai — at-žagareiviai. Hazletono atstovai patarė Butkevičiui ateityje len-kystės neikišti į lietuvių reikalus. Nors jau nutarta išgyti naują konstituciją, bet klausimas vėl buvo netvarkingai iškeltas ir vėl sukėlė ginčų audrą. Bačkaukas šaukė palikti viską po senovei, o Paukštis nurodė, kad tą senovę rektorius kun. Juodisius nu-sivežė į Brooklyną ir palaidojo. Dauguma balsų vėl nutarta iš-gyti organizacijai naują konsti-tuciją.

Juozas Paukštis paantrino sa-vo siūlymą nepajudinamo fon-do pinigais išleisti "visasvietinę istoriją". Mintyje turėjo Vieni-bės Lietuvių knygų skylių jau spausdinamą naujojo redakto-riaus Juozo Andziulaitio iš ang-lų kalbos išverstą Edvardo A. Freemanio "Europos Istoriją". Sekančiais metais į Susivienij-

mas savo lėšomis išleido (219 pusl. 6.000 egz.). Kun. P. Abro-maitis linko išleisti gerą elemen-torių vaikam, o kun. Mašiotas šaukė už Gyvenimą Sventųjų, arba evangelijas. Seimas nutarė leisti istoriją ir po egzempliorių dovantoti kiekvienam nariui.

(Bus daugiau)

Trumpai

— SLA 134-osios Moterų kuo-pos susirinkimas įvyks ketvir-tadienį, kovo 14 d., 12 valandą. Great American Federal Savings bendrovės patalpose, 6201 So. Western Ave., Chicagoje. Malo-nėkite dalyvauti. Bus kavutė. Valdyba

— Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų metinis susi-rinkimas įvyks 1985 m. kovo 10 dieną (sekmadienį) 1 val. 30 min. popiet Amerikos Legio-no Dariaus-Girėno salėje, 4116 S. Western Ave., Chicagoje.

Penkių direktorių kadencijai pasibaigus, bus penkių direkto-rių rinkimai. Lietuvių Tautinės kapinės, Chicagoje, įsteigtos 1911 metais, pagal Illinoisaus nuosta-tus, tvarkosi savaarankiškai, nuo kitų institucijų nepriklausomai: vyksta metiniai sklypų savinin-kų susirinkimai, kur svarstomi principiniai reikalai, renkama 10 direktorių bei kapinių tvar-kymo vadovybė, kuri metiniuose susirinkimuose duoda atskai-tomybę.

Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė

— Lietuvių Mokytųjų Sąjungos 55 metų įsisteigimo sukakties minėjimas įvyks kovo 10 d. pa-maldomis Tėvų Jėzuitų koply-čioje 12:15 min. Po pamaldų ma-žoje salėje bus minėjimas. Kal-bės J. Masilionis, dainuos trys žemaitės, padėklamuos savo kū-rybos eilėraščius A. Bagdonas. Visi atvykę bus pavašinti ka-vute ir sumuštiniais. M. S.

• Jeigu žmogus gerai apskai-čiuotų — pamatytų, kad smul-kus grobstymas neapsimoka.

Liberty Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION

Filadelfijos Federalinė Liberty Taupymo ir Paskolų Bendrovė

1984 metų sausio 29 dieną Filadelfijos FEDE-RALINĖ LIBERTY TAUPYMO IR PASKOLŲ BENDROVĖ, Filadelfijoje vadinama lietuvišku ban-ku, tapo pertvarkyta į akcijų korporaciją. Jie at-spausdino ir pardavė 881,449 akcijas, tokiu būdu \$8,400,000 padidindami atsargų fondą, kuris dabar siekia \$23,900,000. Akcijos dabar kiekvieną dieną duodamos ir paskelbiamos daug laikraščių finansų skyriuose ir "Over-The-Counter market" (OTC) su šiais ženklais LFSL-PHIL.

Mūsų akcijas galima pirkti ir parduoti bet ku-riose akcijas parduojančioje įstaigoje. Kas nori gauti finansines informacijas, prašomas rašyti šiuo adresu:

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Att: Mrs. Barbara L. Elias, Director of Shareholder Relations 202 North Broad Street, Philadelphia, Pa. 19102

Suorganizuota, kaip Filadelfijos Pirmoji Lietu-vių Namų Statymo ir Paskolų Bendrovė 1901 metais, sufederalinta 1942 metais su \$360,000 kapitalu, o 1984 metais josios turtas siekia virš trijų šimtų milijonų dolerių.

C. S. CHELEDEN, Emeritus pirmininkas

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE
Rumel, Zeme — Parduoti / Rumel, Zeme — Parduoti

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAI
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTINIMAS

VISŲ RŪŠŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras inves-tavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, grėkai įrengtas bungalow, Nebraska.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St.

Tel.: 436-7878

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 466-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sąduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna-na Naujųjų administracijoje. Knygos kaina — \$3.95 (su per siuntimu).

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsa-kymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

• Tarp butelių atsiradę drau-gai sudūžta.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greiti, garantuoti ir safiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir taisome visų rūšis stogus. Už darbą garan-tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės pra-šymai ir kitokie blaikai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 4449 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

DON'T set his world on fire

LIETUVIŲ DEMESIUI!

Ateinantį mėnesį Indianoje

GEROJO GANYTOJO NAMAI

GAUNA VALDŽIOS LEIDIMĄ

PRIIMTI ŽMONES VISAPUSEI PRIEŽIŪRAI.

Norintieji apsigyventi prašomi nedelsiant registruotis, nes vietų skaičius ribotas.

Lithuanian Good Shepherd Home, Inc.

P. O. Box 438, Cedar Lake, IN 46303

Chicagos telefonas: 439-6376

Skambinti iki 9 val. ryto arba po 9 val. vak.

Naujienose galima gauti AUGUSTINO PAŠKONIO

knygą apie

MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŪNŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00. Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1) Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St. Chicago, IL 60608